

- Uvod • Liječenje

Uvod

Štucanje (lat. singultus), oblik mioklonusa, su ponavljani grčevi dijafragme (mišić koji odjeljuje prsni koš od trbuha) prouzrokovani nadražajem frenikusa (dijafragmalnog nerva) nakon kojih dolazi do brzog, bučnog zatvaranja glotisa (otvor između glasnica koji ravna tok zraka u pluća).

Štucanje može nastati kada neki podražaj potakne nerve koji stegnu dijafragmu (ošit). Zahvaćeni nervi mogu biti oni koji vode prema dijafragmi ili od nje ili zbog toga što je stezanje dijafragme odgovorno za svaki udah, to mogu biti nervi koji vode u područje mozga koje upravlja disanjem ili iz njega.

Većina napada štucanja je bezopasna. Počinju naglo, obično bez očitog uzroka, i obično prestanu sami od sebe nakon nekoliko sekundi ili minuta. Katkada je napadaj štucanja potaknut gutanjem vruće hrane ili hrane koja nadražuje ili tekućinama. Rjeđi, ali opasniji, uzroci štucanja uključuju nadražaj dijafragme zbog pneumonije, hirurškog zahvata na prsima ili želucu ili štetnim tvarima u krvi (kao što su tvari koje nastaju kada osoba ima zatajenje bubrega). Rijetko štucanje nastaje kada tumor mozga ili moždani udar smetaju centru za disanje u mozgu. Ti ozbiljniji poremećaji mogu uzrokovati duge napadaje štucanja koje je teško zaustaviti.

Višednevno štucanje (singultus epidemicus) je najvjerovatnije posljedica virusnog obolenja CNS-a. Javlja se u vidu malih epidemija, ali nije kontagiozno (zarazno).

Histerično štucanje (singultus hystericus) jedna je od manifestacija histerije za koju nije sigurno da nema podlogu u organskom obolenju viših centara.

Liječenje

Za liječenje štucanja koristilo se mnogo kućnih lijekova. Gotovo svi se temelje na činjenici da štucanje prestane kada se ugljen dioksid nakupi u krvi. Budući da zadržavanje daha povećava ugljen dioksid u krvi, većina načina liječenja štucanja zahtijeva zadržavanje daha. Disanje u papirnatu vrećicu također povisuje razinu ugljen dioksida. Budući da može pomoći poticanje nerva vagusa koji ide iz mozga u želudac, štucanje može zaustaviti brzo pijenje vode ili gutanje tvrdog kruha ili smrvljenog leda. Nježno izvlačenje jezika i nježno trljanje očnih jabučica drugi su način poticanja nerva vagusa. U većine ljudi sa štucanjem djelovat će bilo koji od tih načina liječenja.

Uporno štucanje zahtijeva intenzivnije liječenje. Korišćeno je nekoliko lijekova sa različitim uspjehom. To su skopolamin, proklorperazin, klorpromazin, baklofen, metoklopramid i valproat. Sama duljina liste odražava nepostojanje sigurnog uspjeha.